

JUSTITISMINISTERIET

Civil- og Politiafdelingen

Dato: 12. oktober 2010
Kontor: Politikontoret
Sagsnr.: 2010-154-0245
Dok.: MLP40543

Udkast til tale til brug for besvarelsen af samrådsspørgsmål D, E og F fra Folketingets Retsudvalg den 14. oktober 2010

Samrådsspørgsmål D:

”Når nu regeringen i sit regeringsgrundlaget ”Mulighedernes samfund”, fra 2007, har lovet, at det skal have konsekvenser for bevilingshavere ved forskelsbehandling eller diskrimination i nattelivet, hvorfor har regeringen så pludselig droppet sine planer om indgreb overfor bl.a. diskoteker, der diskriminerer i nattelivet?”

Samrådsspørgsmål E:

”Ministeren bedes endvidere redegøre for, hvornår og af hvem beslutningen er taget om at droppe regeringens initiativer om, at det skal have konsekvenser for bevillingshavere ved bl.a. diskrimination i nattelivet?”

Samrådsspørgsmål F:

”Ministrene bedes under henvisning til at regeringen nu har droppet sanktioner mod bl.a. diskoteker for at diskriminere i nattelivet redegøre for hvilke forebyggende initiativer, der skal forhindre forskelsbehandling eller diskrimination i nattelivet.”

[Diskrimination er uacceptabelt]

1. Jeg vil gerne starte med at slå fast, at det selvfølgelig er helt og aldeles uacceptabelt, hvis der er grupper af unge i det danske samfund, der er forhindrede i at have et sædvanligt socialt ungdomsliv, fordi de på grund af deres hudfarve nægtes adgang til diskoteker og natklubber.

Foruden helt konkret at afskære de pågældende unge fra aktiviteter, som de har et ønske om at deltage i, kan en afvisning i andre menneskers påsyn være en både ydmygende og sårende oplevelse.

En sådan oplevelse kan meget nemt få de pågældende til at føle sig mindre værd, og sender et signal om, at de ikke accepteres som ligeværdige borgere i det danske samfund.

At kunne deltage i alle dele af samfundslivet – herunder også nattelivet – er en vigtig forudsætning for, at unge med anden etnisk baggrund føler sig som en del af det danske samfund, og dermed føler et ansvar for samfundet.

Diskrimination i nattelivet er i den forbindelse ekstra problematisk, fordi det rammer unge mennesker særligt hårdt. Unge mennesker som er i gang med at forme deres identitet, og som måske i endnu højere grad end os andre er følsomme omkring de sociale sammenhænge, de indgår i.

2. Der er altså meget mere på spil, end løsning af et problem for den enkelte. Det drejer sig i virkeligheden om noget meget centralt for den samlede integration af unge nydanskere.

Regeringen er fuldt bevist om disse forhold, og jeg kan forsikre om, at vi er villige til at tage alle egnede midler i brug for at sætte ind over for problemerne.

Spørgsmålet om diskrimination i nattelivet har derfor også været et væsentligt tema i den fokuserede indsats, som regeringen i en årrække har rettet mod at fremme sammenhørighed og lige muligheder for alle i det danske samfund.

[Handlingsplanen om ligebehandling]

3. Som det fremgår af samrådsspørgsmål D, er regeringens fokus på dette område bl.a. kommet til udtryk i regeringsgrundlaget ”Mulighedernes Samfund” fra 2007.

Her blev det understreget, at diskrimination ikke skal tolereres, og som et blandt flere eksempler nævnes det, at der skal være konsekvenser for bevillingshavere ved forskelsbehandling eller diskrimination i nattelivet.

I overensstemmelse med regeringsgrundlaget har regeringen i de seneste år fastholdt og udbygget indsatsen mod diskrimination. I den forbindelse har regeringen bl.a. i juli 2010 offentliggjort en handlingsplan om ligebehandling og respekt for den enkelte, som følger op på regeringens tidligere handlingsplan fra 2003.

Den ny handlingsplan indeholder 21 forskellige initiativer, der skal medvirke til at fremme sammenhørighed og lige muligheder for alle i det danske samfund.

4. I forbindelse med udarbejdelsen af handlingsplanen – og med afsæt i den nævnte formulering i regeringsgrundlaget fra 2007 – blev det overvejet, om der burde indføres en særlig adgang til at tage næringsbrev eller alkoholbevillingen fra restauratører, der overtræder reglerne i racediskriminationsloven.

Spørgsmålet blev drøftet indgående i den tværministerielle arbejdsgruppe, der havde til opgave at opdatere handlingsplanen. Af grunde som jeg vil komme ind på om et øjeblik, nåede arbejdsgruppen imidlertid frem til, at en adgang til at fratage alkoholbevilling ikke – som

situationen er i dag – ville være et egnet værktøj i kampen mod diskrimination i nattelivet.

I forbindelse med færdiggørelse af handlingsplanen tiltrådte regeringen denne konklusion.

[Krav til en frakendelsesordning]

5. Baggrunden for beslutningen om ikke at medtage et initiativ om fratagelse af alkoholbevillinger var, at en frakendelse af en alkoholbevilling, som alene begrundes i overtrædelse af racediskriminationsloven, efter arbejdsgruppens vurdering måtte forudsætte, at der var tale om grove eller gentagne overtrædelser af diskriminationsforbuddet, og at disse blev fastslået ved dom.

Henset til de meget vidtgående konsekvenser, som en bevillingsfrakendelse vil have for et diskoteks eksistens, var det arbejdsgruppens vurdering – og en vurdering som jeg deler – at retssikkerhedsmæssige hensyn nødvendiggjorde, at frakendelsen ikke burde kunne begrundes i enkeltstående mindre grove overtrædelse, ligesom afgørelserne burde træffes af en domstol.

Dette svarer i øvrigt også til de krav, der efter restaurationsloven stilles til en frakendelse, som sker på grund af overtrædelse af bestemmelser i restaurationsloven.

Arbejdsgruppen vurderede i det lys antallet og karakteren af de anmeldelser, der i dag indgives for overtrædelser af diskriminationsforbuddet.

6. Og jeg vil i den forbindelse gerne sige lidt om antallet af anmeldelser for overtrædelse af racediskriminationsloven.

Ifølge Rigsadvokaten er der i perioden 2007-2009 alene rejst tiltale for overtrædelse af lov om forbud mod forskelsbehandling på grund af race mv. i **3** sager om diskrimination i nattelivet. I to af sagerne blev dørmændene idømt bøder på 1.000 kr., mens bestyreren i en af sagerne vedtog en bøde på 5.000 kr. I en af sagerne blev dørmændene dømt og virksomheden frifundet, mens alle parter – dvs. både virksomhed og dørmænd – blev frifundet i den sidste sag.

I samme periode – altså 2007-2009 – indstillede politiet efterforskningen i **4** sager og opgav påtale i **1** sag.

Der er ikke i perioden registreret eksempler på, at anmeldelser om diskrimination i nattelivet er blevet afvist af politiet.

I 2010 har der indtil videre været rejst tiltale i **1** sag om overtrædelse af racediskriminationsloven i forbindelse med diskrimination i nattelivet. Der blev i den pågældende sag rejst tiltale mod virksomheden, som blev idømt en bøde på 10.000 kr. Herudover har der i 2010 indtil videre været **1** sag, hvor påtale er blevet opgivet, og **1** sag, hvor efterforskningen er blevet indstillet. Herudover er en enkelt sag om diskrimination i nattelivet stadig under efterforskning. Der ses i 2010 ikke at være registreret eksempler på, at anmeldelser om diskrimination i nattelivet er blevet afvist.

Politiet modtager altså i dag kun et meget begrænset antal anmeldelser om overtrædelse af racediskriminationsloven.

Hertil kommer, at der kan være betydelige bevismæssige problemer forbundet med førelsen af sager om diskrimination. Dette afspejles også i det faktum, at en forholdsvis stor andel af de få indgivne an-

meldelser enten er endt med en opgivelse af påtalen eller med en frifindelse i retten.

7. Det har på denne baggrund været arbejdsgruppens vurdering, at en adgang til at frakende bevillinger – med det antal anmeldelser vi ser i dag – næppe overhovedet vil blive bragt i anvendelse, og at en sådan adgang derfor ikke vil yde noget reelt bidrag til løsning af problemet med diskrimination i nattelivet.

Som nævnt var regeringen enig i denne vurdering, og regeringen besluttede på den baggrund at fokusere på en række andre initiativer, som vurderes at have større reel effekt i forhold til bekæmpelse af diskrimination i nattelivet og i samfundet generelt.

[De allerede eksisterende konsekvenser af diskrimination]

8. Inden jeg går videre til disse andre initiativer, vil jeg dog gerne ud-
dybe, at det forhold, at handlingsplanen ikke indeholder et forslag om
fratagelse af bevillinger i tilfælde af diskrimination, jo ikke er ensbe-
tydende med, at det er uden konsekvenser for diskoteker og andre re-
staurationer, hvis de diskriminerer.

De gældende regler i racediskriminationsloven kriminaliserer jo netop
diskrimination på grund af en persons race, hudfarve, nationale eller
etniske oprindelse. Overtrædelser af loven kan straffes med bøde eller
fængsel i op til 6 måneder.

Og som min korte gennemgang af den sparsomme praksis på området
illustrerer, så medfører de fleste af de – ganske vist meget få – anmel-
delser, som politiet modtager, at der rejses tiltale. Endvidere rejses der
generelt ikke kun tiltale mod den dørmand, der har afvist den pågæl-

dende, men også mod den bestyrer eller virksomhed, som har det overordnede ansvar for driften af diskoteket.

Myndighederne har altså på nuværende tidspunkt sanktionsmuligheder over for de diskoteker, der diskriminerer, og når den ikke anvendes oftere, end tilfældet er, hænger det først og fremmest sammen med det meget begrænsede antal anmeldelser.

[Andre initiativer i handlingsplanen]

9. Det lave antal anmeldelser er derfor også en del af baggrunden for flere af de initiativer, der er indeholdt i handlingsplanen.

For mens vi jo ikke generelt bør være kede af lave anmeldelsestal, er de fleste af os nok enige om, at det begrænsede antal anmeldelser for overtrædelse af racediskriminationsloven nok desværre ikke er retvisende for, hvor mange personer, der føler sig diskrimineret i nattelivet.

10. Og dette er netop baggrunden for, at handlingsplanen omfatter et **forskningsprojekt**, der bl.a. skal bidrage til at give os en fornemmelse af, hvor mange tilfælde af oplevet diskrimination der ikke anmeldes til myndighederne.

11. Det lave anmeldelsestal er også en væsentlig del af baggrunden for, at handlingsplanen indeholder et initiativ bestående af en **oplysningskampagne**, hvis formål skal være at skabe øget opmærksomhed omkring problemet med diskrimination i nattelivet.

Det er min vurdering, at denne oplysningskampagne vil kunne have en række positive konsekvenser.

For det første er det selvfølgelig håbet, at kampagnen vil medføre en holdningsændring hos de diskoteker mv., som forbryder sig mod diskriminationsforbuddet.

For det andet vil kampagnen søge at ændre holdningen hos almindelige borgere, som eventuelt måtte blive vidner til, at en nydansker diskrimineres ved indgangen til eksempelvis et diskotek.

Vi har således alle et ansvar for at støtte og hjælpe en nydansker, når vi ser, at han eller hun bliver diskrimineret, og vi har et ansvar for at sørge for at anmelde sådanne lovovertrædelser til politiet.

Og endelig vil kampagnen for det tredje kunne få ofrene for diskrimination til at gå til myndighederne i højere grad end det sker i dag.

Det er derfor forventningen, at oplysningskampagnen vil medvirke til, at overtrædelser af racediskriminationsloven anmeldes mere konsekvent, end tilfældet er i dag. Dette vil i sidste ende kunne give et langt bedre grundlag for en effektiv indgriben over for de bevillingshavere, der diskriminerer unge mennesker med anden etnisk baggrund.

12. Et andet initiativ i handlingsplanen er en revision af den eksisterende **dørmandsuddannelse**. Revisionen skal øge uddannelsens fokus dels på kulturelle forskelle i forhold til unge med anden etnisk baggrund, dels på dørmændenes håndtering af mødet med nydanskere i nattelivet.

[Anden indsats på området]

13. Handlingsplanen indeholder således en række initiativer, som sigter på at bekæmpe diskrimination og forskelsbehandling i nattelivet.

Men nu vedrører handlingsplanen jo alene nye tiltag på området. Herudover er det også værd at holde fast i, at myndighederne – herunder ikke mindst politiet – også i deres daglige arbejde aktivt søger at komme diskriminationen i nattelivet til livs.

I den forbindelse kan det bl.a. nævnes, at politikredsene efter behov afholder møder med bevillingshaverne til drøftelse af diskoteksvirksomhedens drift, og at politiet i de enkelte kredse gennem information og dialog gør en stor indsats for at undgå diskrimination.

14. Blot for at nævne enkelte konkrete eksempler kan jeg pege på, at politiets specialpatrolje i Østjyllands Politi jævnligt deltager i diskotekernes personalemøder for at sætte fokus på konstaterede problemer og generelt drøfte, hvordan det enkelte diskotek kan bidrage til at sikre et trygt og ikke-diskriminerende miljø for stedets gæster.

I Sydøstjyllands Politi har man i samarbejde med politikredsens syv kommuner udarbejdet en fælles strategi på restaurations- og bevillingsområdet, som trådte i kraft den 1. marts 2009. Formålet med strategien er bl.a. at skabe gode rammer omkring restaurationsvirksomhederne til glæde for borgere og gæster, herunder at modvirke ulovlig forskelsbehandling.

I Midt- og Vestjyllands Politi har man i samarbejde med diskotekerne vedtaget et koncept ved navn ”Trygt Natteliv”. En del af dette koncept består af afholdelse af kurser, hvor diskrimination i nattelivet indgår som emne.

I samarbejde med Københavns Politi er der i Københavns Kommune i forbindelse med projektet ”Sikker By” overvejelser i gang om at indføre en slags smiley-ordning, der skal medvirke til at sikre, at bevil-

lingshavere driver deres virksomhed på en måde, som medvirker til at fremme et sikkert og trygt natteliv. I den forbindelse overvejes det, at inddrage virksomhedernes indsats imod diskrimination i nattelivet.

[Afslutning]

15. Som det gerne skulle være fremgået af det, jeg har sagt i dag, er der intet, der ligger regeringen fjernere, end at holde hånden over restauratører, der diskriminerer i nattelivet.

Og jeg vil også gerne slå fast, at det jeg har sagt her i dag, heller ikke skal tages som udtryk for, at regeringen er afvisende over for på ny at se på mulighederne for at fratage diskoteker, der overtræder diskriminationsforbuddet, deres næringsbrev eller alkoholbevilling, hvis situationen ændrer sig på en sådan måde, at der kommer flere anmeldelser af den samme restauratør eller diskoteksejer for grove overtrædelser, så indførelse af en sådan adgang kan forventes at få en reel virkning.

Medfører de initiativer, jeg har nævnt, eller udviklingen i øvrigt, at antallet af anmeldelser og domfældelser for diskrimination stiger – og er den stigning i antallet af dørmænd og bevillingshavere, der på den baggrund straffes, ikke tilstrækkeligt til at formå restauranterne til at overholde loven – så vil regeringen være indstillet på igen at se på muligheden for bevillingsfrakendelse.

Men som der ser ud lige nu, er en mulighed for fratagelse af næringsbrev eller alkoholbevilling ikke det egnede redskab, og derfor er det heller ikke med blandt de 21 initiativer i regeringens handlingsplan, der skal medvirke til at fremme sammenhørighed og lige muligheder for alle i det danske samfund.

Tak.